

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 23. maj 2024
Kontor: Kontoret for Organiseret
Kriminalitet
Sagsbeh: Astrid Hjorth Jensen
Sagsnr.: 2024-05727
Dok.: 3264597

Besvarelse af spørgsmål nr. 932 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 932 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 24. april 2024. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Betina Kastbjerg (DD).

Peter Hummelgaard

/

Niklas V. Johansen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 932 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren redegøre for, hvor mange lande der har et reelt grænsepoliti?”

Svar:

Justitsministeriet har lagt til grund, at der spørges til grænsepoliti i andre EU-medlemslande. Justitsministeriet har på den baggrund via Udenrigsministeriet indhentet oplysninger fra en række andre EU-medlemslande.

Justitsministeriet har indhentet oplysninger fra Belgien, Bulgarien, Estland, Finland, Frankrig, Grækenland, Irland, Italien, Kroatien, Letland, Litauen, Nederlandene, Polen, Portugal, Rumænien, Spanien, Sverige, Tjekkiet, Tyskland, Ungarn og Østrig om landenes grænsepoliti. For at sikre en ensartet forståelse af spørgsmålet har Justitsministeriet i den forbindelse defineret ”grænsepoliti” som en politistyrke, der er uddannet og dedikeret til at udføre grænsekontrol, og som i udgangspunktet ikke varetager andre opgaver. Oplysningerne fremgår nedenfor.

Belgien: Inden for grænsekontrol er der to ansvarlige myndigheder i Belgien: Det føderale politi og udlændingeafdelingen i det belgiske Indenrigsministerium. Ansvar for den operative grænseforvaltning af de ydre grænser ligger hos det føderale politi. Dette omfatter særligt udførelse af grænsekontrol og grænseovervågning, bekæmpelse af grænseoverskridende kriminalitet og operationel gennemførelse af tilbagesendelser. Specifikt personale fra det føderale politi (lufthavnspolitiet, jernbanepolitiet og sø- og flodpolitiet) er specielt uddannet og dedikeret til at udføre grænsekontrolopgaver. Udlændingeafdelingen i det belgiske Indenrigsministerium har opgaver inden for grænsekontrol, ophold og tilbagesendelse.

Bulgarien: Bulgarien har et grænsepoliti. Der er tale om et generaldirektorat for grænsepoliti, der hører under Indenrigsministeriet. Grænsepolitiet er ansvarlige for at opretholde grænsekontrollen ved indrejse samt generel sikkerhed ved grænserne (land, hav og flod).

Estland: Der findes ikke et særskilt grænsepoliti i Estland. Personer, der uddannes som politifolk fra Estonian Academy of Security Sciences,

gennemgår som en integreret del af deres uddannelse en omfattende træning inden for grænsekontrol efterfulgt af et praktikophold. Efterfølgende tildeles de den faglige betegnelse som grænsevagt.

Finland: Finland har en Grænsevagt, som overvåger de finske grænser og udfører en række andre sikkerheds-, beredskabs- og efterforskningsopgaver. Grænsevagten uddanner selv grænsevagter og kystvagter på Grænse- og Kystakademiet. Finske værnepligtige kan også aftjene deres værnepligt hos Grænsevagten.

Frankrig: Frankrig har et nationalt grænsepoliti, som “er den specialiserede enhed, der er ansvarlig for grænsekontrol og bekæmpelse af ulovlig indvandring”. Blandt deres hovedopgaver er grænsekontrol, bekæmpelse af ulovlig indvandring samt styring af migrations- og udrejsecentre.

Grækenland: Grækenlands politi omfatter en enhed for grænsepoliti.

Irland: Irland har ikke et dedikeret grænsepoliti.

Italien: Italien har et grænsepoliti. Grænsepolitiets arbejde koordineres i det centrale direktorat for immigration og grænsepoliti. Koordinationen omfatter de operationelle aktiviteter til bekæmpelse af irregulær immigration samt de operationelle aktiviteter for grænsepolitiet og sikkerheden i havne og lufthavne.

Kroatien: Kroatien har et grænsepoliti med 6.700 ansatte, der indgår som en del af den normale politistyrke på lige fod med andre enheder. Det kroatiske grænsepoliti er særligt uddannet og udfører i udgangspunktet ikke opgaver, der ikke relaterer sig til grænsekontrol.

Letland: Letland har en væbnet grænsekontrolstyrke, Statsgrænsevagten. Statsgrænsevagten har ansvaret for at bevogte landets grænser, herunder overvågning af landområder, farvand og luftrum i grænseområderne samt at forhindre irregulær migration.

Litauen: Litauen har et dedikeret grænsepoliti. Grænsepolitiets opgaver er at sikre de litauiske grænser og at forebygge, opdage og efterforske kriminelle aktiviteter og andre lovovertrædelser inden for rammerne af dets kompetence.

Nederlandene: Nederlandene har et militærpoliti, som er dedikeret til grænsekontrol og særligt uddannet heri. Militærpolitiet varetager samtidig andre opgaver inden for bl.a. efterforskning, sikkerhed og internationalt politiarbejde.

Polen: Polen har et dedikeret grænsepoliti, Straż Graniczna. Det er en bevæbnet og uniformeret styrke, der har til opgave at sikre beskyttelsen af den polske stats grænser til lands og til vands samt organisere og gennemføre grænsetrafikkontrol.

Portugal: Portugal har ikke et dedikeret grænsepoliti, men et forholdsvist nyt grænsekontrollsystem, som trådte i kraft 28. oktober 2023. Det nye grænsekontrollsystem består af tre politistyrker og har til opgave at samle politistyrkerne baseret på centralisering og specialisering.

Rumænien: Rumænien har et dedikeret grænsepoliti. Det rumænske grænsepoliti er en specialiseret institution, der har til opgave at udføre opgaver vedrørende f.eks. overvågning og kontrol med passage af grænsen, forebyggelse og bekæmpelse af ulovlig migration og visse tilfælde af grænseoverskridende kriminalitet osv.

Spanien: Spanien har to forskellige politistyrker til varetagelse af overvågning af landets grænser og kontrol med ind- og udrejse af Spanien: Det nationale politi og civilgarden. Det nationale politi har ansvaret for kontrol med spanieres og udlændinges ind- og udrejse af Spanien. Civilgarden har ansvaret for beskyttelse, kontrol og overvågning af kyster, grænser, havne, lufthavne samt havområder.

Sverige: Den svenske politimyndighed har grænsepolitienheder i alle syv politiregioner. Derudover er der en national grænsepolitienhed. Grænsepolitiets hovedopgave er at opretholde og udføre grænsekontrol ved den ydre såvel som den indre grænse. Andre opgaver omfatter udførelse af intern udlændingekontrol, udførelse af hjemsendelsesordrer samt at træffe afgørelser om hjemsendelse, når en person skal hjemsendes ufrivilligt. Alle politifolk, der gør tjeneste ved grænsepolitiet, forventes, og er forpligtet til, også at udføre almindelige politiopgaver.

Tjekkiet: Tjekkiet har ikke et specialiseret grænsepoliti. Grænsepolitiets funktion varetages af fremmedpolitiet. Fremmedpolitiet er en højt specialiseret afdeling af politiet i Tjekkiet, som udfører opgaver vedrørende

1) irregulær migration, 2) straffeforanstaltninger mod udlændinge, der opholder sig i Tjekkiet i strid med loven om udlændinges ophold og 3) håndtering af forbrydelser begået i forbindelse med krydsning af statsgrænser og grænseoverskridende kriminalitet.

Tyskland: Tyskland har ikke et dedikeret grænsepoliti. I Tyskland har forbundspolitiet ansvaret for beskyttelsen af forbundsrepublikkens grænser, medmindre delstatspolitiet i den pågældende delstat efter aftale med forbundsregeringen og med eget personel kan løfte opgaven. Forbundspolitiet varetager også en række andre politi- og sikkerhedsopgaver, der berører forbundsstaten som helhed. Delstatspolitiet varetager sædvanlige politiopgaver inden for forebyggelse af fare og bekæmpelse af kriminalitet.

Ungarn: Grænsekontrol i Ungarn er et system på flere niveauer baseret på samarbejde mellem flere organisatoriske enheder, der skal sikre en effektiv og koordineret grænsekontrol. Ansvaret for grænsekontrollen ligger hos grænsepolitiafdelingen under generaldirektoratet for retshåndhævelse i det nationale politihovedkvarter under det nationale ungarske politi.

Østrig: Der er i Østrig politibetjente, der er specifikt uddannet til også at kunne agere grænsepoliti. Under deres grunduddannelse på politiskolen har disse politibetjente alle gennemført kurser med henblik på at uddanne dem til at kunne agere grænsepoliti, og der er ligeledes krav om, at de består et 16-timers videreuddannelseskursus med samme fokus hvert 2. år under deres aktive tjeneste. I hverdagen udfører disse politibetjente dog primært normale politiopgaver, mens de kun ved behov udfører grænsepolitirelaterede opgaver.